

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XVI

SARAJEVO, 22.11. 2024.

BROJ / NUMBER: 10.2.2

GODIŠNJI BRUTO DOMAĆI PROIZVOD ZA FEDERACIJU BiH, 2023. GODINA DOHODOVNI PRISTUP

ANNUAL GROSS DOMESTIC PRODUCT FOR THE FEDERATION OF BiH, 2023 INCOME APPROACH

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Obračun Bruto domaćeg proizvoda (BDP) po dohodovnom pristupu je urađen prema konceptu međunarodne metodologije Evropski/Europski sistem računa 2010 (ESA 2010).

Podaci su obračunati u tekućim cijenama i iskazani po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010, koja je usklađena sa evropskom/europskom klasifikacijom djelatnosti NACE Rev. 2, a poslovni subjekti su grupisani prema sjedištu i pretežnoj djelatnosti (organizacioni princip).

Procjene statističkog praćenja neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti uključene su u obračun bruto domaćeg proizvoda, osim ilegalnih aktivnosti.

U području L - Poslovanje nekretninama, uključena je vrijednost imputirane rente, koja predstavlja usluge korištenja stambenih zgrada nastanjenih njihovim vlasnicima.

Definicije

Bruto domaći proizvod po dohodovnom pristupu se sastoji od kategorija primarnog dohotka (sredstva zaposlenih i bruto poslovni višak/mješoviti dohodak) koje rezidentne proizvodne jedinice i pojedinci primaju u procesu proizvodnje dobara i usluga. Da bi se dobio BDP u tržišnim cijenama dodani su svi porezi na proizvodnju, a oduzete su sve subvencije na proizvodnju.

Bruto dodana vrijednost jednaka je zbiru sredstava zaposlenih, ostalih poreza na proizvodnju umanjnih za ostale subvencije na proizvodnju, bruto poslovnog viška i bruto mješovitog dohotka.

Neto porezi na proizvode i proizvodnju predstavljaju zbir poreza na proizvode i ostalih poreza na proizvodnju umanjene za subvencije na proizvode i ostale subvencije na proizvodnju.

NOTES ON METHODOLOGY

Calculation of Gross domestic product (GDP) by income approach has been done according to the concept of international methodology European System of Accounts 2010 (ESA 2010).

Data has been calculated at current prices and given by sections of Classification of Activity, which is harmonized with European Classification of Activity NACE Rev. 2. Business entities were grouped regarding to the main activity and headquarter (organisational principle).

Non-observed economy (NOE) estimations have been included in calculating the Gross domestic product, with the exception of illegal activities.

Estimated value of imputed rental data have been included in section L - Real estate activities and refers to the services for owner-occupied dwellings.

Definition

Gross domestic product by the income approach consists of the primary income categories (compensation of employees and gross operating surplus/mixed income) which resident production units and individuals receive in the process of production of goods and services. In order to obtain GDP at market prices, the value of all taxes on production is added and the value of all subsidies on production is deducted.

Gross value added equals to the sum of compensation of employees, other taxes on production less other subsidies on production, gross operating surplus and gross mixed income.

Net taxes on products and production represents sum of taxes on products and other taxes on production less subsidies on products and other subsidies on production.

Porezi na proizvode su porezi koji se plaćaju po proizvedenom ili proslijedenom dobru i usluzi. Ovi porezi obuhvataju porez na dodanu vrijednost, akcize, carine, porez na igre na sreću (osim poreza na dobitke od igara na sreću) i boravišnu taksu/pristojbu.

Ostali porezi na proizvodnju obuhvataju sve poreze koji mogu teretiti poslovne subjekte zbog angažovanja u proizvodnji, neovisno o količini ili vrijednosti proizvedenih ili prodatih dobara i usluga (porez na firmu, naknade za zaštitu okoliša, porezi i naknade za upotrebu fiksne aktive, naknade za koncesije i licence).

Subvencije na proizvode su tekuća nepovratna plaćanja države tržišnim proizvođačima namijenjena za proizvodni proces preduzeća/poduzeća, za prodaju i izvoz proizvoda.

Ostale subvencije na proizvodnju predstavljaju subvencije koje se ne iskazuju po jedinici proizvoda ili usluge, kao što su: subvencioniranje plata i naknada zaposlenih, subvencioniranje kamata i sl.

Sredstva zaposlenih obuhvataju sva primanja zaposlenih u novcu i naturi, koja su zaposleni primili kao naknadu za svoj rad, sve doprinose na ime socijalnog osiguranja zaposlenih (doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenih), kao i porez na dohodak.

Bruto poslovni višak je rezidualna kategorija dodane vrijednosti po djelatnostima, koja se dobije kada se bruto dodana vrijednost umanjuje za sredstva zaposlenih i neto ostale poreze na proizvodnju (od ostalih poreza na proizvodnju oduzmu se ostale subvencije na proizvodnju).

Bruto mješoviti dohodak je alternativni izraz za poslovni višak neinkorporiranih preduzeća/poduzeća u vlasništvu domaćinstava/kućanstava, jer za njih nije moguće razdvojiti naknade po osnovu vlasništva od naknada po osnovu rada. Potrošnja fiksnog kapitala je uključena u bruto poslovni višak/mješoviti dohodak.

Taxes on products are taxes paid on produced or delivered good and service. These taxes consist value added tax (VAT), excises, duties, taxes on lotteries, gambling and betting (other than those on winnings) and tax on overnight stays.

Other taxes on production consist of all taxes that business entities incur as a result of engaging in production, independently of the quantity or value of the goods and services produced or sold (tax on firm, environmental fees, taxes on the use of fixed assets, fees for concessions and licences).

Subsidies on products are current unrequited payments of general government to market producers, provided for the production process of enterprises, for the sale and export of products.

Other subsidies on production are subsidies which are not recorded by unit of product or service, such as: subsidies on wages and salaries of employees, subsidies on the interests etc.

Compensation of employees includes all remunerations to employees, both in cash or in kind, that the employees received as compensation for their work, all employees' and employers' social contributions, as well as income tax.

Gross operating surplus is a residual category of gross value added by the activities that remains after reducing the gross value added by compensation of employees and net other taxes on production (subsidies on production have been subtracted from other taxes on production).

Gross mixed income is an alternative term for the operating surplus of unincorporated enterprises owned by households, in which it is not possible to distinguish capital incomes from labour incomes. Consumption of fixed capital has been included in gross operating surplus/mixed income.

Tabela 1. BRUTO DOMAĆI PROIZVOD I DOHODOVNE KOMPONENTE, TEKUĆE CIJENE
Table 1. GROSS DOMESTIC PRODUCT AND INCOME COMPONENTS, CURRENT PRICES

hilj. KM, 000KM

	Bruto domaći proizvod <i>Gross domestic product</i>	Sredstva zaposlenih <i>Compensation of employees</i>	Neto porezi na proizvode i proizvodnju <i>Net taxes on products and production</i>	Bruto poslovni višak/miješani dohodak <i>Gross operating surplus/mixed income</i>
2015	18.688.300	9.269.393	3.309.776	6.109.131
2016	19.540.120	9.482.775	3.437.572	6.619.773
2017	20.539.696	9.879.171	3.584.568	7.075.957
2018	21.983.507	10.494.742	3.795.014	7.693.751
2019	23.179.128	11.163.676	3.970.620	8.044.832
2020	22.255.014	11.130.103	3.325.075	7.799.836
2021	25.229.765	11.868.025	4.055.999	9.305.741
2022	29.462.753	13.892.543	4.631.566	10.938.644
2023	31.966.645	15.726.054	4.971.117	11.269.474

Struktura, %

Structure %

2015	100,00	49,60	17,71	32,69
2016	100,00	48,53	17,59	33,88
2017	100,00	48,10	17,45	34,45
2018	100,00	47,74	17,26	35,00
2019	100,00	48,16	17,13	34,71
2020	100,00	50,01	14,94	35,05
2021	100,00	47,04	16,08	36,88
2022	100,00	47,15	15,72	37,13
2023	100,00	49,20	15,55	35,25

1.1 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD U 2023. GODINI, DOHODOVNE KOMPONENTE, STRUKTURA

GROSS DOMESTIC PRODUCT IN 2023, INCOME COMPONENTS, STRUCTURE

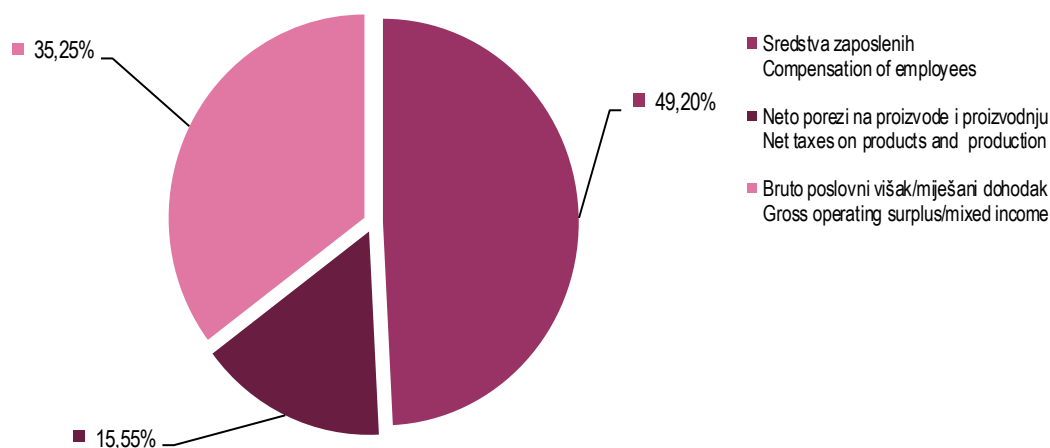

Tabela 2. RAČUN STVARANJA DOHOTKA U 2023. GODINI, TEKUĆE CIJENE

Table 2. GENERATION OF INCOME ACCOUNT IN 2023, CURRENT PRICES

hilj. KM / 000 KM

Područje djelatnosti	Bruto dodana vrijednost <i>Gross value added</i>	Sredstva zaposlenih <i>Compensation of employees</i>	Neto ostali porezi na proizvodnju <i>Net other taxes on production</i>	Bruto poslovni višak/miješani dohodak <i>Gross operating surplus/mixed income</i>	Section of activity
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	1.067.094	195.051	554	871.489	A <i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B Vađenje ruda i kamena	374.837	378.915	2.895	-6.973	B <i>Mining and quarrying</i>
C Prerađivačka industrija	4.716.107	2.541.638	33.246	2.141.223	C <i>Manufacturing</i>
D Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	898.421	422.770	6.497	469.154	D <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
E Snabdijevanje/opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	295.225	244.784	2.190	48.251	E <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
F Građevinarstvo	1.362.854	646.011	8.544	708.299	F <i>Construction</i>
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	5.184.650	2.377.841	38.979	2.767.830	G <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
H Prijevoz i skladištenje	1.197.588	692.748	8.116	496.724	H <i>Transportation and storage</i>
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	787.993	432.367	5.068	350.558	I <i>Accommodation and food service activities</i>
J Informacije i komunikacije	1.614.835	967.874	11.826	635.135	J <i>Information and communication</i>
K Finansijske/Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.239.473	532.096	9.741	697.636	K <i>Financial and insurance activities</i>
L Poslovanje nekretninama <i>od toga: imputirana renta</i>	1.544.312 1.254.995	78.015 0	1.536 0	1.464.761 1.254.995	L <i>Real estate activities of which: imputed rent</i>
M Stručne, naučne/znanstvene i tehničke djelatnosti	1.107.574	593.451	7.843	506.280	M <i>Professional, scientific and technical activities</i>
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	547.988	367.678	3.889	176.421	N <i>Administrative and support service activities</i>
O Javna uprava i odbrana/obrana; obavezno/obvezno socijalno osiguranje	2.118.705	1.996.833	3.593	118.279	O <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
P Obrazovanje	1.523.304	1.403.495	4.298	115.511	P <i>Education</i>
Q Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite/skrbi	1.544.566	1.364.284	7.726	172.556	Q <i>Human health and social work activities</i>
R Umjetnost, zabava i rekreacija	438.427	244.513	2.629	191.285	R <i>Arts, entertainment and recreation</i>
S Ostale uslužne djelatnosti	391.518	245.690	1.615	144.213	S <i>Other service activities</i>
Ukupno sve djelatnosti	27.955.471	15.726.054	160.785	12.068.632	Total of activities
UFPIIM (-)	799.158			799.158	<i>FISIM (-)</i>
Bruto dodana vrijednost, bazne/bazične cijene	27.156.313	15.726.054	160.785	11.269.474	Gross value added, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode (+)	4.810.332				<i>Taxes on products less subsidies on products (+)</i>
Bruto domaći proizvod (BDP) u tržišnim cijenama	31.966.645				Gross domestic product (GDP) at market prices

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:

Nermina Ibrišević – Ademović, šef Odsjeka za statistiku nacionalnih računa
Danijela Bujak-Buzuk, pomoćnik direktora za Sektor ekonomskih statistika
Doc. dr. Emir Kremić, direktor

Person responsible:

Nermina Ibrišević – Ademović, Head of the National Accounts Department
Danijela Bujak-Buzuk, Assistant director for Sector of economics statistics
Assist. Prof. Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremili: Danijela Bujak – Buzuk, Nermina Ibrišević – Ademović, Belma Karadža, Almira Muraspahić,
Ademira Velićanin, Šejla Šehović – Karšić, Anesa Heljić
Prepared by: Danijela Bujak – Buzuk, Nermina Ibrišević – Ademović, Belma Karadža, Almira Muraspahić,
Ademira Velićanin, Šejla Šehović – Karšić, Anesa Heljić

Molimo korisnike da prilikom korištenja podataka navedu izvor
Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu
First Release data are published on the Internet